

Πρόταση για τη σύσταση φορέα με το προσωρινό όνομα

«Κόμβος : Παγκόσμια Δίκτυα του Ελληνισμού»

(Node: Global Hellenic Networks)

1. Το σκεπτικό

Η Ελλάδα διαθέτει αξιολογώτατα πλεονεκτήματα: τη λάμψη του πολιτισμού της, την παγκόσμια διασπορά του πληθυσμού της, υψηλότατο επίπεδο επιστημονικό δυναμικό στην χώρα και το εξωτερικό, ισχυρότατη ναυτιλία, κομβική θέση ως προς τις διεθνείς μεταφορές, πιθανολογούμενα σημαντικά ενεργειακά αποθέματα, αξιόλογη τουριστική υποδομή, την αίγλη της κοιτίδας της Ολυμπιακής ιδέας και αναβαθμισμένη γεωστρατηγική θέση. Ειδικότερα στον πολιτισμό, την διασπορά και τη ναυτιλία αποτελεί παγκόσμια υπερδύναμη.

Και όμως, παρά την σημαντικότερη πρόοδο των τελευταίων δεκαετιών από τις αρχές της δεκαετίας του 50 έως σήμερα και τις προσπάθειες που καταβάλλονται, το σύγχρονο ελληνικό κράτος εισέρχεται στον τρίτο αιώνα της ύπαρξής του αντιμέτωπο με σημαντικές οικονομικές, γεωστρατηγικές και κοινωνικές προκλήσεις. Στις συνέπειες της πρόσφατης υπερδεκαετούς πολύπλευρης κρίσης έχουν προστεθεί οι τραγικές και πολυσχιδείς επιπτώσεις της πανδημίας και η όξυνση των σχέσεων με την Τουρκία. Η αντιμετώπιση αυτού του «μείγματος» προβλημάτων επιβάλλει την ανάληψη πρωτοβουλιών για την κινητοποίηση δυνάμεων όλου του ελληνισμού με στοχευμένο αποτέλεσμα, την ευρύτερη δυνατή εθνική σύμπνοια.

Οι διαπιστώσεις αυτές αποτέλεσαν το έναυσμα για άτυπες συζητήσεις μεταξύ επίλεκτων μελών του Ελληνισμού, οι οποίες κατέληξαν στην απόφαση ανάληψης πρωτοβουλίας, με την ευκαιρία της επετείου του 2021, για τη δημιουργία φορέα με το όνομα «Κόμβος: Παγκόσμια Δίκτυα του Ελληνισμού» και στη δημιουργία σχετικής Επιτροπής Πρωτοβουλίας(Ε.Π.) ως μικρή συμβολή στην παραπάνω προσπάθεια.

2. Η αποστολή

Ο φορέας θα είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, θα έχει σημαντική διεθνή παρουσία και απόλυτη ανεξαρτησία από πολιτικά κόμματα.

Αποστολή του θα είναι η διαμόρφωση και συνεργασία δικτύων των Ελλήνων στην Ελλάδα και την υφήλιο ώστε να επιτευχθεί καλύτερη αξιοποίηση και ενδυνάμωση της επιρροής του Ελληνισμού.

Η κύρια επιδίωξη του «Κόμβου» είναι όπου στο μέλλον διαθέτει κάποιο συγκριτικό πλεονέκτημα λόγω πρόσβασης σε ειδικές κατηγορίες υψηλού επιπέδου επιστημόνων και στελεχών να λειτουργεί ως 'μήτρα για την εκκόλαψη' καινοτόμων ιδεών και προτάσεων για έργα (projects) με έντονο αναπτυξιακό, τεχνολογικό και γεωπολιτικό αποτύπωμα μέχρι να λάβουν τουλάχιστο τη μορφή προμελέτης. Ο 'Κόμβος' θα συμβάλλει επίσης, όποτε το απαιτούν οι συνθήκες, στην διαμόρφωση των απαραίτητων υποστηρικτικών δικτύων.

Για να το πετύχει αυτό, θα αξιοποιήσει τα σύγχρονα εργαλεία επικοινωνίας και εκ του μακρόθεν συνεργασίας και αλληλεπίδρασης.

A. Το μέγεθος του ελληνικής ιδιοκτησίας στόλου (20% του παγκοσμίου τονάζ) καθιστά την ναυτιλία τον δυναμικότερο αναπτυξιακό και δυναμικότερο από πλευράς διασυνδέσεων με άλλους τομείς δραστηριότητας κλάδο .

Έτσι άμεση προτεραιότητα πρέπει είναι η προώθηση της συνεργασίας ανάμεσα στην ελληνόκτητη ναυτιλία και στους ανώτατης στάθμης επιστήμονες και τεχνολογικά στελέχη του Ελληνισμού από την οποία μπορούν να προκύψουν ισχυρότατες συνέργειες

Ο Κόμβος φιλοδοξεί να αποτελέσει τον καταλύτη για τη διερεύνηση της δυνατότητας δημιουργίας ενός υψηλοτάτων προδιαγραφών Ναυτιλιακού Τεχνολογικού Πάρκου (Science and Technology Maritime Park) . Η έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη φιλική προς το περιβάλλον ναυτιλία του μέλλοντος, τις σύγχρονες λιμενικές υποδομές υψηλής τεχνολογίας, την ψηφιοποίηση, τη χρήση της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης στη ναυτιλία, την ανάπτυξη πράσινων καυσίμων, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των πλοίων, την παραγωγή εξαρτημάτων για πλατφόρμες πλωτών αιολικών πάρκων και πλωτών μονάδων υγροποίησης φυσικού αερίου ή εξαέρωσης υγροποιημένου φυσικού αερίου, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών σχετικών με την οικονομία των ωκεανών κλπ.

Το έργο αυτό θα αποτελέσει εάν υλοποιηθεί πόλο έλξης για σημαντικό αριθμό επιστημόνων και τεχνικών από την ελληνική Διασπορά και αξιόλογων επενδυτικών κεφαλαίων και θα εξελιχθεί σε ευρύτερο σημείο αναφοράς για τις δυνατότητες και την επιρροή της σύγχρονης Ελλάδας.

Μπορεί να αποτελέσει το θεμέλιο λίθο για τη σταδιακή δημιουργία μιας ελληνικής « Mini Silicon Valley» με βάση τις ανάγκες της νέας τεχνολογικά εποχής όχι μόνο για την παγκόσμια ναυτιλία αλλά και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ευρύτερα.

Το προτεινόμενο Ναυτιλιακό Τεχνολογικό Πάρκο είναι σκόπιμο πέρα από την αναπτυξιακή του διάσταση να έχει και σαφή γεωστρατηγικό προσανατολισμό. Έτσι μπορεί να λειτουργήσει ως η σύγχρονη εκδοχή των «ξύλινων τειχών» του Θεμιστοκλή.

Β. Το σημαντικότερο βέβαια κληροδότημα του Ελληνισμού εξακολουθεί να είναι ο πολιτισμός. Η Ελλάδα, λόγω της πολιτισμικής ιστορίας της και ιδιαίτερα της ιδιότητας της ως κοιτίδας της δημοκρατίας, μπορεί να προσεγγίσει από ιδιαίτερη σκοπιά τον παγκόσμιο διάλογο για τη δημιουργία σύγχρονων και αποτελεσματικών μηχανισμών διεθνούς διακυβέρνησης (global governance). Όλες οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες από την παγκοσμιοποίηση και τους κινδύνους που εγκυμονεί, μπορούν να απαντηθούν με αξίες όπως η δημοκρατία, η αλληλεγγύη, η συνεργασία, η κοινωνική και συλλογική ευθύνη, η σταθερή προσήλωση στον ορθολογισμό και τη κριτική σκέψη οι οποίες συνθέτουν την παρακαταθήκη της κλασικής Ελλάδας. Η μεγάλη προσφορά της αρχαίας ελληνικής σκέψης δεν συνίσταται στη διάσωση αξιών επίκαιρων σε μια συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία, αλλά στην διάδοση πανανθρώπινων και διαχρονικών εμπειριών και συναισθημάτων που δίνουν και στις μέρες μας πολύτιμα ερεθίσματα για προβληματισμό. Μια από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του «Κόμβου» θα είναι κατά συνέπεια η δημιουργία και διασύνδεση δικτύων που αφορούν τον ελληνικό πολιτισμό διαχρονικά, από την αρχαιότητα, μέχρι σήμερα.

Γ. Λόγω της ύπαρξης μεγάλου αριθμού διακεκριμένων Ελλήνων επιστημόνων στον ευρύτερο τομέα της ιατρικής και γενικότερα των Επιστημών Υγείας, υπάρχουν ιδιαίτερα ελπιδοφόρες δυνατότητες να καταστεί η Ελλάδα σημαντικό κέντρο σε σχετικούς τομείς που γνωρίζουν ραγδαίους ρυθμούς ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια. Αναφέρονται ενδεικτικά οι τομείς της υγείας, της βιοτεχνολογίας, της ψυχικής υγείας, της ανάπτυξης φαρμάκων, της φροντίδας ηλικιωμένων και του περιβάλλοντος γενικότερα. Η σύνδεση ιατρικής και διεπιστημονικής έρευνας που έχει γίνει πρόσφατα με τις πλέον σύγχρονες τεχνολογίες, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη, η Ρομποτική και η Νανοτεχνολογία, στις οποίες διαπρέπουν διεθνώς εκατοντάδες Έλληνες επιστήμονες, αποτελεί επίσης ιστορική ευκαιρία. Άρα η επιδίωξη να συμβάλει στη δημιουργία "Πάρκου Επιστημών Υγείας και Βιοτεχνολογίας" αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους στρατηγικούς στόχους του υπό σύσταση φορέα.

Δ. Ειδική μέριμνα θα υπάρξει ώστε στο εγχείρημα αυτό να αναμειχθούν ενεργά και εκπρόσωποι της πλούσιας σε ταλέντα, νέας γενιάς των Ελλήνων που διαπρέπουν στα ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια και αποτελούν την μεγάλη ελπίδα της χώρας για το μέλλον. Ο Κόμβος μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο φυτώριο

Ε. Προβλέπεται επίσης ως κίνηση με ουσιαστικό και συμβολικό χαρακτήρα η διοργάνωση μεγάλης ετήσιας συνάντησης στην Ελλάδα αφιερωμένη στον Ελληνισμό κατά το πρότυπο μεγάλων καθιερωμένων ετήσιων διεθνών συναντήσεων.(π.χ. του Davos).

ΣΤ. Μεγάλης εθνικής σημασίας υπόθεση, αποτελεί και η προώθηση της δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου υπερκομματικού εθνικού σχεδίου αξιοποίησης της ομογένειας και παλιννόστησης Ελλήνων, ιδίως της πρόσφατης μετανάστευσης.

3. Οδικός χάρτης

Εκτος σοβαρού απροόπτου μέχρι το τέλος του χρόνου προγραμματίζεται η οργάνωση στην Αθήνα Ιδρυτικού Συνεδρίου στο οποίο στόχος είναι να προσκληθούν διαπρεπή μέλη του παγκόσμιου ελληνισμού (ακαδημαϊκοί, υψηλόβαθμα στελέχη μεγάλων ερευνητικών και τεχνολογικών ιδρυμάτων, επιχειρηματίες, managers, δημόσια πρόσωπα). Θα επιδιωχθεί επίσης η στενότερη δυνατή συνεργασία με σχετικούς φορείς που έχουν ήδη δραστηριοποιηθεί με επιτυχία σε θέματα του Ελληνισμού. Θα κληθούν εκπρόσωποι τους για αλληλοενημέρωση, αναζήτηση συνεργειών και πιθανή συνεργασία.

4. Προοπτικές

Η πρόθεση είναι ο «Κόμβος» προοδευτικά, σε έναν ορίζοντα πενταετίας να διαθέτει διοίκηση εγνωσμένου κύρους, να έχει προσελκύσει μέλη, "φίλους" και υποστηρικτές και να έχει ξεκινήσει την υλοποίηση σημαντικού μέρους του σχεδίου δράσης του. Το ουσιαστικότερο επίτευγμα του φορέα όμως θα είναι η «ώσωση» ιδεών και δράσεων μεταξύ ακαδημαϊκών, στελεχών, επιστημόνων και επιχειρηματιών της χώρας και αντίστοιχων επιφανών μελών της διασποράς. Έτσι ώστε το αξιακό σύστημα της ελληνικής κοινωνίας να γίνει πιο νεωτερικό, εξωστρεφές και αξιοκρατικό.